

A bánáti Rodriguez család¹ eredete a XVIII. századi hadtörténet tükrében - A spanyol ős

Dr. Barsi Béla, Budapest (drbarsibela@gmail.com)

Egyes családok eredete koruk hadi eseményeinek sodrában, szerencsés esetben nyomon követhető. Magyarországon egy, a már hírnevet szerzett Rodriguez család történetének kutatása, amely a MACSE Matrikula nevű elektronikus lapjának előző számaiban közlésre került, átmenetileg holtpontra jutott. A matrikuláról matrikulára kereső genealógiai kutatás lehetősége jelenleg bezárult, és nem sikerült az első Magyarországon gyökeret verő Rodriguez ős személyét így azonosítani, bár utódait dr. Fallenbüchl Zoltán nyomán² a Bánátban megkeresztelt Rodrich és Roderich családok matrikuláiban³ és a pesti Piarista Gimnázium iskolai anyakönyvében (Rodriguez Antal és József)⁴ nagy valószínűséggel sikerült megtalálni. A családhoz tartozó Rodriguez Fulgentius (Antal) ágostonrendi szerzetes személye pedig – Rodriguez Károly uradalmi sebész nagybátyjaként – már korábban látóterbe került.⁵

A bánáti matrikulák online kutatása ugyan még további eredményeket adhat, de ez egyelőre várat magára a korabeli feljegyzések jelenlegi digitális feldolgozottsága mellett. Emellett a siker két-séges is, mert a Bánátba került spanyolok közül számosan saját lelkészeik (Brihuaga Alfonz trinitárius szerzetes, utóda Cuttie y Salcedo Antal, Temesváron Vall de Oriola József és Villatersana József) révén részesültek az egyházi szolgáltatásokban és azok feljegyzései nem maradtak fenn.⁶

Annyi bizonyos, hogy a Rodriguez ős spanyol volt. Lehetett egyike a XVIII. század elején a spanyol és lengyel örökösödési háborúk következtében több hullámban menekülő, birtokát és vagyonát vagy hivatalát veszítőknek, de lehetett kardforgató harcos is, aki hű maradt ezredéhez és Bécshez, és békeidőben magyar földön kezdett családjával új életet.

Mindkét verzió lehetséges volt a történelmi események tükrében. A dilemma feloldásában segítséget jelentett, hogy úgy az emigránsokkal, mint a XVIII. század háborús történelmi eseményeivel számos magyar⁷ és külföldi⁸ történész foglalkozott. A spanyolok magyar földön való letelepedését

1 Dr. Barsi Béla: A Rodriguez család története MACSE Matrikula 2014.3-4. és 2015. 1.szám.

2 Dr. Fallenbüchl Zoltán: Spanyolok Magyarországon a XVIII. században. Különlenyomat a Századok 1977. évi 6. száma 1192-1230.

3 Family History Library Catalog 858411 és 858427 számú filmtεκercsek

4 A pesti Piarista Gimnázium anyakönyve 1761-1765. 41. és 65. o.

5 Részlet a völkermarkti szerzetesek névsorából Archiv der Diözese Gurk Zl: A-98106 és részlet Kiss József Mihály (Ludovika Levéltára) leveléből.

6 Ld. 2. sz. jegyzetet 1205. o.

7 Miletz J.:Adatok a délmagyarországi spanyol telepek történetéhez(=Délmagy.Tört. és Rég. Múzeum Társ. Értesítője) Temesvár 1878. IV. köt. 75-86. és Réti László: Magyarországi spanyol telepek Ethnographia 1890. 300-302. és Baróti Lajos: A becskerekai spanyol telep (= Délmagy. Tört. és Rég. Múzeum Társ. Értesítője) Temesvár.1892. 193-194.

8 Felix Milleker :Versuch einer Ansiedelung von Spaniern im Banat, Werschatz. 1937. és Rudolf Till: Die Ansiedlung spanischer Pensionisten von Wien im Banat im Jahre 1736/37 (Wiener Geschichtsblätter 2/2-3 Jahrg. 62). 1947. 25-31.

illetően dr. Fallenbüchl Zoltán kutatása a legjelentősebb, amire idézettségének mértéke is utal. A magyar kortárs történészek közül dr. Anderle Ádám (SzTE BTK Hispanisztika Tanszék), *Horváthné Hanny Erzsébet PhD* (Budapesti Történeti Múzeum), dr. Nagy-Luttenberger István PhD (Történelem Tudományi Tanszék, múzeumigazgató), a külföldiek közül Augusti Alcoberro (a barcelonai Néprajzi Tanszék igazgatója) munkái adtak segítséget. Alcoberro és dr. Fallenbüchl is részletesen foglalkoztak a spanyol és lengyel örökösödési háborúk menekültjeivel, a bánáti letelepítésre szántakkal, akikről listák már korábban is készültek.⁹

Alcoberro kimutatása szerint az 1713-1714-ig tartó háború végén mintegy 25-30 000 volt a menekültek száma az Aragon Korona államaiból (Katalónia, Aragónia, Valencia, Mallorca), többségük katalán. De voltak a vesztes VI. Károlyhoz hű, főleg spanyolokból álló csapatok is: három lovassági (Vasquez, Galbes, Cordova) és két gyalogsági ezred (Ahumada, Alcaudete). A harcosok családjukkal együtt éltek az ezredben. Az ezredek tisztjei spanyol származású voltak. Ezek a katonák már korábban, spanyol földön vívott harcokban edződtek és az 1730-as évektől váltak veteránná.¹⁰ Alcoberro elemezte a lengyel örökösödési háború (1733-1738) háború következményeit is, amely Nápoly és Szicília végleges elvesztését jelentette VI. Károly számára és újabb menekülthullámot indított el. A menekültek többsége Bécsben gyülekezett. Ennek finanszírozási és szociális háttere volt indítéka a Bánátban zajlott letelepítési kísérletnek, amely csaknem teljes kudarcot vallott. Dr. Fallenbüchl listáján¹¹ szerepelt Rodriguez József, aki feleségével 1735-ben egy zsúfolt telepes transzporttal dunai hajón került Pancsovára.¹²

Fahajó (tetejes) a felállított őrfával

A kijelölt mocsaras, egészségtelen vidék, ahol a pestis felütötte a fejét, nem volt alkalmas a tartós megtelepedésre, ezért az életben maradtak többsége elhagyta azt. Rodriguez József 1742-ben már újra Bécsben vette fel a nyugdíját¹³ Alcoberro listáján szerepelt egy katalán származású hasonnevű Rodrigues Josep is, aki a Katalán Királyi Gárdában szolgált és részt vett Barcelona védelmében. Zászlós volt a ranglistán, amikor hajón (San Francisco de Paula) Itáliába került, és 1717-ben ott szerelt le. Katalán származása alapján kizárható volt a kutatásból.

⁹ Augusti Alcoberro: L'exili austriacista (1713-1747) Volum II: documents Fundacio Noguera Textos i document 36. Barcelona 2002.

¹⁰ Dr. Anderle Ádám: Kora Újkor. Új Barcelona: város a Duna mentén? 87.-92.o.

¹¹ Dr. Fallenbüchl Z.: Espagnols en Hongrie au XVIII siecle (II) Liste des noms Espagnols...de l'immigration vers le Banat et du reflux vers Buda et Pest 1736-1748

¹² Takács S.: Spanyolok telepitése Pancsovára (Magy.Gazd.Tört.SzemleVII.,k. 1900. 4. és uo. X. k. 1903.47-48.) és Magyar Néprajzi Lexikon. mek.oszk.hu /02100/02115 /html/ 2-13.html

¹³ Augusti Alcoberro: L'exicili austriacista (1713-1747) Volum II. Lista d'exiliats que cobren pensio.140.o.

Annál kevésbé Rodriguez Emánuel, akit dr. Fallenbüchl spanyolokkal foglalkozó művében úgy említ,¹⁴ hogy 1736-ban engedéllyel maradt ki a rendeletileg Bánátba telepítendőkhöz. Sem dr. Fallenbüchl, sem Alcoberro listáján nem szerepelt, de nyoma maradt a bánáti iratokban, amit a szerző korábbi kutatása során már megtalált.¹⁵

A listákon Rodriguez de Campomanes Antal is megtalálható, akinek életútja és családja azonban jól ismert. Azon kevés spanyol nemesek közé tartozott, akik uralkodói szolgálatba állhattak. Így az ő személye és rokonsága is kizárható volt a további kutatásból.

Felmerülhet a kérdés, hogy az említett bánáti matrikuláción és a piarista iskolai anyakönyveken kívül mégis mi támasztja alá dr. Fallenbüchl megállapítását, hogy a kutatott Rodriguez család őse a török háború végén és éppen a Bánátban telepedett le? A kérdésre továbbra is mindkét verzió adhatta választ. Lehet, hogy a Rodriguez ős nem emigráns menekült, hanem sokkal inkább katona volt, aki vagy eredetileg is egy spanyol ezredben harcolt, vagy a császári ezredbe az örökösödési és a török ellen vívott háborúk során lépett be. Már korábban történt ez irányban kutatás, de dr. Czigány István történész alezredesnek a bécsi Kriegsarchivból küldött, 1999 júliusában írt levele nyomán, akkor abbamaradt.

Az Emanuel és Joseph Rodriguezre végzett kutatások eredménytelenek bizonyultak. A bécsi Kriegsarchiv szemlelistái csak az 1740-es évektől vannak meg és azok is hiányosak. A legkorábbi Rodriguez nevű katona adata 1739-ből való. Egy Antonio de Rodriguez századosról van szó, aki a Waldeck gy. ezredben elhalálozott. Egyéb adat nincs róla, csak ez a bejegyzés a Wadeck

Dr. Czigány István levele

Dr. Fallenbüchl Zoltán történetírói hagyatékában¹⁶ lévő kartonozott cédulás jegyzeteknek ismételt tüzetes átnézése azonban alkalmat adott a kutatás ez irányú folytatására. Ennek során egy rövid utalás került elő, amely eddig elkerülte a kutató figyelmét. Egy bizonyos Rodriguez őrmestert említ, aki a spanyol Cordova ezredben szolgált. Az ezredet Wrede Alphonz híres művének 3. kötetében¹⁷ a 152. és az 561. oldalon említi. Az ezred legkorábbi említése 1708-as, mint spanyol ezredé, amit 1714-ben, a rastatti békét követően vettek császári szolgálatba, majd másik két ezreddel együtt 1721-ben átszervezték egy reguláris vértés ezreddé, aminek 1726-tól 1756-ig Cordova gróf volt a tulajdonosa. Dr. Fallenbüchl jegyzete a Rodriguez őrmesterről - a Cordova ezred történetének ismeretében -

14 Dr. Fallenbüchl Zoltán Spanyolok Magyarországon a XVIII. században. Különlenyomat a Századok 1977. évi 6. számából 1226.o.

15 MNL OL Bécsi iratok Banatenakten Fasikel Rote 8 Kolonisten Verzeichnisse 1736. évi lista W 635 filmtékercs

16 Dr. Fallenbüchl Zoltán történetírói irathagyaték HU BFL XIV.67.

17 Wrede Alphonz: Gesichte der K. und K. Wermacht III. Band Wien 1901. 561 o

azonnal további vizsgálatot követelt. A Cordova ezred ugyanis 1720-ban Szlavóniában¹⁸ az 1738-39. évi török háború utáni békeidőben pedig Erdélyben állomásozott.¹⁹

Das XVIII. Regiment.

Nahmen. 1721. Galbes. 1726. Cordova.
1756. O-Donel.

CAROLUS. VI. hatte 3. Spanische Cavallerie Regimente, Galbes Dragoner, Vasques und Cordova Kürassier, deren jedes 600. Mann stark war, und welche denen Feldzügen in Spanien, auch nach

170 Kürassier.

nachhero gegen die Türken, bey Peterwaradein und Belgrad bennewohnt.

Diese 3. Regimente wurden Anno 1721. zusammen gezogen und ein Kürassier Regiment daraus errichtet, welches denen andern in allem gleich, auch wie solche aus teutscher Mannschaft bestehet.

Während des Kriegs Anno 1733. 34. und 35. hat es in Ungarn gestanden.

Bey denen Feldzügen gegen die Türken, war es Anno 1737. beym Rhevenhüllerischen Corpo, und Anno 38. und 39. in Siebenbürgen.

A Cordova ezredre vonatkozó kiemelés a császári és királyi ezredek egy 18. századi regiszteréből

Az ezred tisztjei és nyugdíjasai a pozsonyi kerületi hadipénztárból kapták tiszti ellátmányukat 1736-1738-ban.²⁰

¹⁸ MNL OL Szlavón Kamarai Adminisztráció Levéltára. Hofkammerreskripte, 1718. nov. 8.

¹⁹ Geschichte derer kayserlich königlichen Regimente, darinnen deren ehemalige und jetzige Verfassung, Errichtung ... enthalten (etc.) - Franckfurt a. M. 1762. 169-170. o.

²⁰ MNL OL: Bécsi iratok I/49 Fascikel rote 3. Pensionisten 1736. év és 1737/38. év.

Kiemelés a Cordova ezred nyugdíjasainak jegyzékéből.

A Cordova ezred személyi állományáról Alcoberro jeles művének második részében²¹ található adat, de csak az ezred tisztjei vannak felsorolva a zászlósig bezárva, az őrmesterek már nem.

Regimientos de cavallería

Regimiento de Aragón

Regimiento de Aragón: el general don Gaspar de Córdoba, Bazán y Alagón. Coronel gobernador: don Fernando Piñatelli, hijo del duque de Monteleón. Teniente coronel: don Gaspar Portolà. Sargento mayor: don Pedro Porta. Capitanes: don Luis Siurana, don Juan Micó, don Antonio Martínez, valencianos, don Jaime Porta, catalán, don Antonio Luzán, aragonés, don Diego de Portugal. Tenientes y alférezes, todos españoles, se ignoran. Agregados: agregados al mismo regimiento. Oficiales mayores, se ignoran. Capitanes: don Bartolomé Font, valenciano, don Blas de Aduva, castellano.

Don Gaspar de Cordova generális spanyol tisztjei

Horváthné Hanny Erzsébet írja Buda töröktől való visszafoglalásával foglalkozó tanulmányában²², hogy a győztes háborúk befejeztével az életben maradt spanyolok egy része hazament, de mások Magyarországon maradtak, családjukkal együtt letelepedtek. Tolna megyében, a Bánátban, de Magyarország más régióiban is a 19. századig nyomon követhetők a spanyol eredetű családnevek (Vazquez, Valero, Velez stb.) és a spanyol szokások megléte.

A spanyol ezredek elszállásolási (Szlavónia, Erdély) megkönnyíthette a veteránok döntését a végleges letelepedésre.²³ Dr. Fallenbüchl tanulmányában kiemeli, hogy 1737-38-ban nem minden spanyol hagyta ott a Bánátot, mások, ha meg is tették, később visszatértek oda. Mégha számosan spanyol nemesek is voltak, nem tudtak beilleszkedni a földbirtoklásokon alapuló magyar társadalomba. Bánátban a török kiűzése után meginduló gyors polgári fejlődés azonban jó lehetőséget teremtett erre. Császári, majd a magyar királyi szolgálatba lépve találták meg a számításukat.²⁴ Jó példája

²¹ Alcoberro Augusti: L'Exilii austriacista (1713-1717) Volum II: Documents 391-392. o. Fundacio Noguera Barcelona 2002.

²² Horváthné Hanny Erzsébet Phd: Buda visszafoglalása a 17. századi spanyol híradásokban btm.hu/feltotes/tbm/38/2.pdf

²³ Taubert Ernő: A katonaság elszállásolása és ellátása Somogy vármegyében a XVIII. század első felében. Pécs 1928. OSZK 100333/4 jelzet.

²⁴ Dr. Fallenbüchl: Spanyolok Magyarországon a XVIII. században 1226. o.

ennek a korábbi Rodriguez tanulmányban szereplő nemes Rodrich család, ahol a családfő először contrascriba, később subprefektus, végül prefektusként tekintélyes polgárrá vált Mehádián.²⁵ A család fiai a pesti Piarista Gimnázium tanulói voltak.

Rodriguez őrmestert mint lehetséges spanyol őst a további kutatásból nem volt célszerű kihagyni. Egy újabb adat alapján azonban a már korábban említett Rodriguez Emánuel vizsgálata is alternatíva lett. A bánáti iratok egy listáján ugyanis (amely a telepítésből engedéllyel kimaradottakat tartalmazza) szerepel Rodriguez Emánuel mellett Ildefonso Diez di Aux ezredes is. Ő és testvére, Ignác korábban a Nápolyi Királyságból menekültek el.

Lista di quelle Persone che hanno la Licenza di restar qui, o alrove fuori del Banato di Temesvar

Militari		Licenza
Di tutte le Lire in adito esperte, cioè quella del Prefetto, e l'altra prima, e Seconda Regium		for. x
Colonello	Rocco Fernandez di Heredia	50
	Ildefonso Diez di Aux	21

A bánáti 1737-38-as telepítésből engedéllyel kimaradottak listája²⁶

Providenza

Nome	Licenza	for.
Antonio Michèle Humasel	57	54
La Moglie	27	575
4 figlij	47	11
Onofrio Pasquat	57	5
Giuseppe Vegnas	57	
La Moglie	27	10
3 figlij	37	
Ignacio d'Annunariet	57	5
Emanuele Rodriguez	57	2
La Moglie	27	

A telepítésből kimaradottak listájának kiegészítése²⁷

Miután kimaradtak az elrendelt telepítésből, az 1750-es években a Temesközben vertek mégis gyökeret, más spanyol családokkal együtt.²⁸ Lehetségesnek tűnt, hogy Rodriguez Emánuel és családja is ezt az utat járta be, hacsak már korábban nem telepedtek le a Bánátban (Temesváron), mint ahogy dr. Fallenbüchl írja: „Buda és Pest mellett az 1739-es háborús események után spanyol köz-

²⁵ Dr. Barsi Béla: A Rodriguez család története Matrikula 2014. 4. szám

²⁶ MNL OL. Bécsi iratok Banatenakten Fasikel Rote 8 Kolonisten verzeichnisse 1736. évi lista W 635 filmtékercs

²⁷ Ld. 26. sz. jegyzet

²⁸ Ld. 24. sz. jegyzet 1225.o.

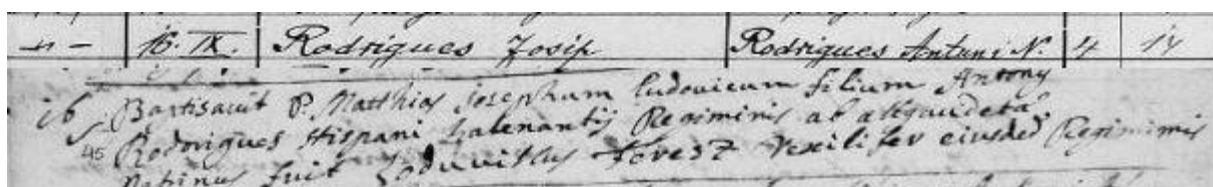
pont még ebben az időszakban Temesvár is, mert nem minden spanyol hagyta ott a Bánátot és mások később tértek oda vissza.”

Rodriguez Emánuel mellett szólt a pesti Piarista Gimnázium anyakönyvében²⁹ regisztrált Rodriguez (Roderigues, Rodrich és Roderich) családi nevű diákok születési idejének összevetése a Bánátba való feltételezett visszatérésének idejével. Itt megjegyzendő, hogy a piarista diákok származási helyük alapján minden bizonnyal nem egy Rodriguez család gyermekei voltak. A bánáti spanyolok fiaikat Pestre küldték tanulni, mert Temesváron abban az időben a piarista rendnek nem működött gimnáziuma. A Versecen és Mehádián kereszteltek közül került ki a már elnémetesedett névvel Rodrich János Mihály (1751.október 10.), ill. Rodrich János Antal (1761. február 22.), ahol az apa mindkét esetben nemes Rodrich János prefektus.³⁰ A már elnémetesedett eredeti Rodriguez családnév és a betöltött tisztség arra utal, hogy már jóval korábban kerülhetett ez a Rodriguez család a Bánátba. Ők lehetséges leszármazottai vagy közeli rokonai lehetnek Rodriguez őrmesternek, aki a Cordova ezredből ment nyugdíjba 1736-ban és ezrede az 1730-as években éppen Erdélyben állomásozott.

A bánáti iratban Rodriguez Emánuelnek gyermeke nem szerepel. A Temesközben letelepedve azonban apja lehetett Rodriguez Antalnak és Józsefnek, akik 1754, illetve 1753 körül születtek. A fiúk a pesti Piarista Gimnáziumban spanyol származásúnak vallották magukat és eredeti családi nevükön jegyeztettek be.

Elmondható, hogy a családbővülés az időviszonyokat figyelembe véve Rodriguez Emánuel családalapítására utalhat. Sajnálatos módon azonban sem Rodriguez Antal, sem Rodriguez József matrikuláját nem sikerült a bánáti plébániákon megtalálni, holott a Piarista Gimnázium anyakönyvében és a völkermarkti kolostorban való bejegyzések egyértelműen bizonyítják ottani származásukat.

A hipotézis alátámasztására irányuló további kutatás azonban váratlan fordulatot hozott. Dr. Fallenbüchl ugyan művében utalt a spanyol ezredek észéki elszállásolására a spanyol örökösödési háborút követően, de valószínűleg nem volt módja az ottani matrikulák³¹ áttekintésére. Az index és az eredeti matrikula online megtekintése váratlan eredménnyel járt: 1717. szeptember 16-án ott keresztelték meg Rodriguez Józsefet, akinek apja Rodriguez Antal, az Alcaudete ezred hadnagya volt.

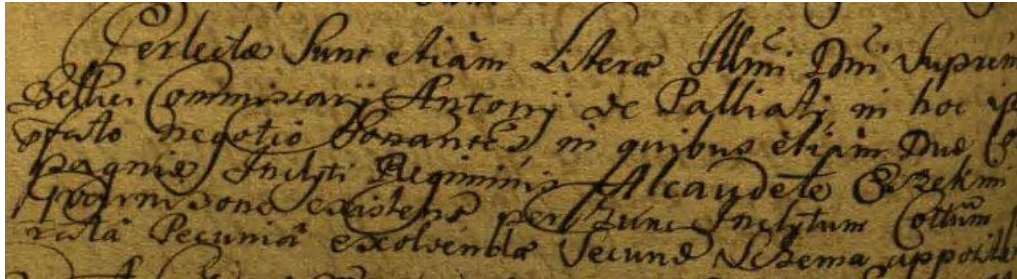
Kiemelés az észéki katolikus plébánia 1717. évi kereszteléseiből

²⁹ Ld. 4. számú jegyzetet.

³⁰ Ld. 25. számú jegyzetet.

³¹ Family Search.org, Croatia, Church Books, Osijek 1516-1994 Mikrofilm száma 5484361

Az Alcaudete ezred észéki tartózkodására utaló adat található Tolna vármegye 1717. október 16-i közgyűlésének jegyzőkönyvében is, ahol felolvasták Palliaty Antal főhadbiztos levelét, amelyben az Alcaudete ezred két Eszéken tartózkodó századának ellátására készpénz fizetését írja elő³².

Kiemelés Tolna Vármegye Közgyűlésének 1717 10.16.-i jegyzőkönyvéből: Utalás Palliaty hadbiztos levelére

Rodriguez József az ezredben nevelkedett katonagyerek volt. Az ezred részt vett a török ellen 1714-1718 között zajló háborúban, amely a pozsareváci békével ért véget. Parancsnokuk, Alcaudete grófja, Antonio de Portugal y Toledo Temesvár és Belgrád bevétele után a város kulcsait Extremadurába, Quadeloupe városában lévő, a csodatevő Fekete Madonna tiszteletére épült kolostorba küldette el³³.

Az adatok jól alátámasztják a bánáti Rodriguezek eredetét. A kardforgató spanyol ős, De Rodriguez Antal, az Alcaudete ezred hadnagya volt. Élete nagyrészt a csatamezőkön telt el. 1734-ben a 35. gyalogezred századosává avansált³⁴.

Hauptmann de Rodriguez Compagnie.

Rodriguez, Antonio de, Hauptmann, ein Spanier; hat vormals unter Franz Lothringen, hernach unter Valparaiso dermalen Wuschletisch gestanden und ist a. 1734 mit der Augmentation als Hauptmann anher gekommen; commandiert zu Orsova.

De Rodriguez Antalra vonatkozó kiemelés a 35. gyalogezred történetéből: 1734.-ben századosként Orsovára vezényelték

³² Tolna vármegye közgyűlési jegyzőkönyveinek regesztái 1716 10.16. 586. ügyszám. 224 o.

³³ Augusti Alcobarro: The war of the Spanish Succession... Catalan Historical Review,3: 69-86 (2010) 83.o.

³⁴ Robert Ritter Rainer von Lindenbüchel: Gesichte des Kaiserlich und Königlichen Infanterie regimentes N.35.II.Band 756 o.

De Rodriguez Antal hadnagy, majd százados azonosságát alátámasztja Julius Stanka hadtörténeti művében³⁵ az Alcaudete észéki és Franz von Lothringen 3. századának kapcsolatára vonatkozó utalás is.

**Das 3. Bataillon des Regiments Franz von Lothringen
verbunden mit einem Bataillone Alcaudete (spanisch, 1721 reducirt)
als Garnison in Essegg. 1)**

Kiemelés Julius Stanka művéből

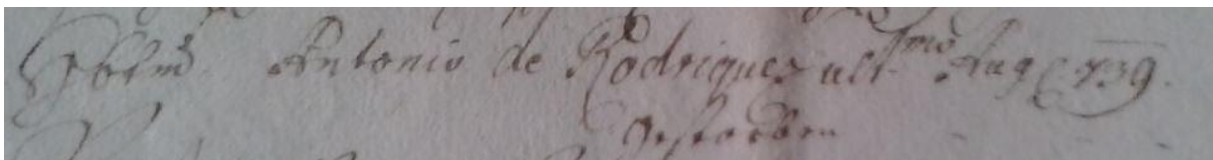
Az Orsovára való vezénylés a család története szempontjából kulcs fontosságú adat. De Rodriguez János (Spect. Dnus Joannes Carolus Rodrich natalis Districtis Orsoviensis), aki prefektus volt Mehádián 1762-ben³⁶, nyilvánvalóan De Rodriguez Antal leszármazottja, valószínűleg egyik fia volt. Sajnos török megszállás miatt az orsovai plébánia keresztelési adatai csak az 1748 utáni időkről maradtak fenn.

De Rodriguez Antal haláláról egy 1740-ben készült mustrajegyzék révén derült fény. A HM HIM HL Bécsi Kirendeltségének hadtörténészei (dr. Lázár Balázs és dr. Számvéber Norbert) találták a bejegyzést a mustralistákról összeállított cédulakatalógusban. A bejegyzés szerint (De Rodriguez Anton kapitány) a 35. gyalogezredben, 1739 08. 31.-én hunyt el. A cédula bejegyzésnek, valamint az 1740-ben készült mustralista vonatkozó adatának fotómásolatát kutatásukat tartalmazó levelükhöz csatoltan megküldték a szerzőnek, azzal a megjegyzéssel, hogy De Rodriguez Antal hadnagy és százados 99%-ban azonos személy volt.

Crachest		Heimkehrer	Ordnung	Art des Abganges	Anmerkung
Militär- stand	Standort				
	1739	35. Jg.	hgt.	+ 31/8 1739 (M. C. 1739. 2. Buch A)	

Kiemelés a mustralisták cédula katalógusából

Antonio de Rodriguez alt. 1739

Kiemelés a 35. Waldeck gyalogezred 1740-ben készült mustrajegyzékéből

³⁵Julius Stanka: Gesichte des K.U.K Infanterie-Regimentes Erzherzog Carl N.3. 19.o.

³⁶Family History Library Catalog 858411 és 858427 számú filmtεκercsek

Feltehetően a császári ezredek törököktől elszenvedett grockai veresége (1739.07.22) után visszavonulás közben halt meg. Leszármazottai azonban a törököktől nem megszállt Határőrvidéken tovább éltek. Egyik unokája, a korábban megtalált Rodriguez József piarista diák, De Rodriguez Antal 1717-ben született fiának, Józsefnek a keresztnévét kaphatta, míg a másik unokája, a szintén piarista Antal (későbbi Fulgentius szerzetes) pedig az övét, a nagyapját.

De Rodriguez Antal személyére dr. Czigány István hadtörténész kutatása folytán már 1999-ben volt adat (lásd korábban), de érdektelennek tűnt, mivel dr. Fallenbüchl Zoltán tanulmánya a XVIII. századi magyarországi spanyolokról a szerző számára akkor még ismeretlen volt.

Barsi (Rodriguez) Ödön „El Dorado” című regényének³⁷ az előszavát jeles történész, régész és muzeológus, Supka Géza írta. Az előszó gondolatai arra utalnak, hogy Supka Géza magától a szerzőtől nyert információkat annak spanyol őseiről. Az adatok hitelesek és a Rodriguez család kutatásában elért eredményt jól alátámasztják. Amint a regény előszavában olvasható: „A fantasztikumnak, az örök és halhatatlan kalandvágynak öröksége, amely valaha Amerika felfedezésére hajszolta a spanyol nemesség java részét, szinte esszenciává sűrűsödötten szólal meg az előttünk fekvő regényből, amely az egyik leghatalmasabb világhistóriai kalandnak, a Dorado - vagyis az aranyporral behintett kacika - Aranyvárosának felfedezéséről szól. De nemcsak a témája szerint buzog ebben a könyvben a nyughatatlan spanyol vér: szerzője, Barsi (Rodriguez) Ödön maga is ősrégi spanyol nemzetség leszármazottja s ereiben hordozza a Pizarrok, D'Orellanák pezsgő temperamentumú vérsajtjeit.”

Nem lehet véletlen Pizarro és Francisco D'Orellana említése, akik mindketten Extremadura régióban Trujillo város szülöttjei voltak. A család XVII. századbéli, a Fekete Madonnát ábrázoló medálja, a család ősi spanyol leszármazásának tárgyi bizonyítéka, pedig szintén extremadurai eredetű.

Barsi Ödön regénye

A Fekete Madonna

Úgy tűnik a Rodriguez családkutatás ezzel befejeződött. A spanyol ős Rodriguez Antal volt, a spanyol Alcaudete ezredből, akinek felmenői Andalúziában és Extremadurában éltek. Rodriguez ör-

³⁷ Barsi Ödön: El Dorado Forrás Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T., Budapest 1942.

mesterrel való azonossága vagy vele való rokonsága lehetséges, de ennek kimutatása a genealógiai kutatás végeredményét már nem befolyásolta.

A tanulmány során úgy tűnik, hogy a matrikuláról matrikulára való genealógiai kutatás mellett eredményesek lehetnek egyéb módszerek is. A történelmi összefonódó adatok (helyek és időpontok és események egybeesése) összhangban a családi szájhagyománnyal sikert hozhat, és emellett élvezetessé is teszi a belefektetett munkát. Azonban igazolódik az is, hogy a családkutatásban, bár nagyon fontos a családi szájhagyomány figyelembevétele, akár a medicinában az anamnézisé, objektív adat nélkül azonban minden csak hipotézis marad.

Munkámban nagy segítséget nyújtottak a bécsi Kriegsarchiv magyar delegációjának mindenkori munkatársai, és számos kortárs magyar történész és hadtörténész.